

Luonnosta turvaa

- yhdessä oppimista, kotivaraviljelyä ja luonnon omia antimia

Joensuun seudulla ja Keski-Karjalassa on juuri käynnistynyt Luonnosta turvaa –hanke. Hankkeen toimenpiteet on suunnattu asukas-, kylä- ja marttayhdistyksille, nuorille, työttömille, maahanmuuttajille ja hoivakotiyhteisöille asukkaineen. Hankkeen toteuttavat yhteistyössä Pohjois-Karjalan Martat ry, Pro Agria Pohjois-Karjala ry/Maa- ja kotitalousnaiset, sekä Maaseudun Sivistysliiton Joensuun kulttuuriyhdistys ry. Yhteistyökumppanina toimii myös Pohjois-Karjalan opisto (Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä).

Luonnollisesti luonnosta

Yhdessä oppiminen lisää yhteisön osaamista ja antaa yhteenkuuluvuuden sekä turvallisuuden tunnetta. Kotitarveviljelyyn, luonnontuotteiden keräämiseen ja poikkeustilanteissa selviytymiseen liittyvien asioiden opiskelu yhdessä, luonnossa liikkuminen ja yleisötapahtumien järjestäminen ovat hyviä tilaisuuksia yhteisöllisyyttä lisäävään toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Keruutuotteet kuten marjat ja sienet ovat myös tärkeä osa terveellistä suomalaista ruokavaliota. Lähiseudulla puhtaassa ympäristössä kasvaneet tuotteet ovat terveellisiä ja ekologisista valintoja täydentämään ruokavaliota. Luonnontuotteiden kerääminen antaa myös mahdollisuuksia lisätoimeentuloon.

Luonnontuotteiden keräämiseen liittyvä osaaminen on paljon sukupolvelta toiselle periytyvää tietoa, joka ei enää Pohjois-Karjalassa välity automaattisesti nuoremmille sukupolville. Ammatillisella neuvonnalla voidaan paikata tämän ketjun katkeamista ja toisaalta kannustaa kerääjiä entistä monipuolisempaan luonnontuotteiden hyödyntämiseen, kuten erilaisten sienten ja villiyrtytien keräämiseen.

Kotivarasta arjen turvaa

Ruoantuotannon globaalit tuotantoketjut ovat häiriötilanteissa herkkiä katkeamaan. Kotitarveviljely, luonnontuotteiden kerääminen ja säilöntä ovat taitoja, joista on apua myös häiriötilanteissa. Esimerkiksi KOVA eli kotivara -toimikunta haluaa vahvistaa ihmisten omavaraista varautumista häiriötilanteissa. Kotitalouksien pitäisi oppia selviytymään esimerkiksi sääolosuhteiden aiheuttamissa poikkeustilanteissa yksin tai yhdessä naapureiden/yhteisön kanssa. Luonnosta turvaa -hankkeen tavoitteena onkin luonnontuotteiden keräämisen lisääminen, kotitarveviljelyn hyödynnettävyyden parantaminen ja ennen kaikkea yhteisöllisyyden lisääminen. Yksi tavoitteista on myös poikkeustilanteisiin liittyvään ruokaturvallisuuteen liittyvän tietouden lisääminen.

Käytännössä asiaan pureudutaan Luonnontuotekursseilla, malliviljelmillä kylien yhteisöissä ja eri teemoja käsittelevissä tapahtumissa. Hankkeessa otetaan myös haltuun tämän päivän teknologisia, kaikkien ulottuvilla olevia sovelluksia ja informaatiokanavia; Vlogit, etäneuvontaa Skypella, striimaus, paikkatietosovellukset yms.

Ympäristötaidetta ja tapahtumia

Hankkeessa teemoja käsitellään myös ympäristötaiteen ja kaikille avoimien tapahtumien kautta. Tulevan kolmen vuoden aikana toteutetaan esimerkiksi yhteisöllisiä syötäviä teoksia ja ikkunaviljelmiä julkisille paikoille tai hankkeessa mukana oleviin yhteisöihin. Matalan kynnyksen tapahtumat tuovat mielenkiintoisesti esille ympäristösivistys-näkökulmaa. Ympäristösivistyksellä tarkoitetaan tässä yhteydessä omakohtaista, ihmisen sisältä lähtevää, tietoiseksi tulevaa suhdetta ympäristöarvoihin ja ympäristön käyttöön.

Vastuullinen toteuttaja: Pohjois-Karjalan Martat ry. Osatoteuttajina Pro Agria Pohjois-Karjala ry ja Maaseudun Sivistysliiton Joensuun kulttuuriyhdistys
Hankeaika: 10.08.2015-31.7.2018. Hanke on saanut rahoituksen Joensuun seudun Leader ry:ltä ja Keski-Karjalan kehittämissivistys Jetinalta.

Lisätietoja: Maarit Sallinen-Uusoksa puh: 050 448 3335 | maarit.sallinen-uusoksa@martat.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Pohjois-Karjala Martat

Pohjois-Karjala

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO